

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Omdømme og dialog

24. september 2012

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Bragernes torg i Drammen 25. juli 2011

Mobilisering får halve byen på bena med roser, lys og fellesskap.
Kanskje så mange som 25-30.000 var med

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

40.000 synger Barn av regnbuen i Oslo

Facebook-aksjon samler tusener over hele landet kl. 12.00 torsdag
26.4 som mobilisering og synliggjøring av det fargerike Norge

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Lederskap og synlighet

- Hva er forskjellen mellom en religiøs leder og en annen leder samfunnet?
- Hvem er religiøs leder?
- Hva er viktig og mindre viktig arbeid for en religiøs leder?
- Religiøs ledelse i et pluralistisk – mangfoldig samfunn.

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Bano Rashids begravelse 29. juli 2011

Modig og framsynt religiøst lederskap ble synlig som et "ikon" for vårt magfoldige samfunn. De to fikk Toleranseprisen 2011.

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Drammen

- Industribyen Drammen før 1980
- Arbeidsinnvandring fra Tyrkia og Pakistan
- Motorveibrua og blokkbebyggelse
- Rimelige boliger – innflytting med familier
- Fjell bydel ca 6500
- Fjell kirke bygget 1984. Nå ca 2000 medl

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Fjell menighet

Den norske kirke i Drammen

Fjell menighet – en av flere
minoriteter i Fjell bydel.

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Staben i Fjell kirke

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Gudstjeneste og bønn

- Høymesse søndag
- Kveldsgudstjeneste
- Morgenbønn
- Andakter på Fjell
bo- og service
- Skolegudstjenester
- Åpen kirke for
lystenning og
stillhet

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Kulturkvelder/konsserter

- Kultursatsing et varemerke:
Kulturkirken Fjell
- Ett arrangement i måneden
- Konserter av høy kvalitet
- Stor sjangerbredde
- Kulturutvalg

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Kulturkveld i Fjell kirke

Jentegruppe synger

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Nabokaffen

- Åpent hus for Galterud skole hver torsdag i midtttime
- Minikafeteria
- Stor gruppe frivillige lager vafler

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Kø av ungdommer fra Galterud skole

Hver torsdag serveres vafler og suppe

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Frivillige som lager vafler

4 grupper av frivillige tar ansvar for å gjøre i stand på torsdag morgen

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Fjell i bevegelse

- Samarbeid med Fjell 2020 og Buskerud pakistanske kvinnerforening
- Folkehelse, trening og nettverk

- Ons 12.00 og man 18.00
- Stor og **økende** deltakelse

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Noen damer etter trening i Fjell kirke

Fjell i bevegelse – kvinner samles til aerobic to ganger i uka. April 2012 var det ca 35 deltakere med sterk økning.

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Gøy med musikk

- Hver onsdag ettermiddag for barn fra 2-8 år
- Musikalsk barnehage
- Middag serveres fra kl 16.30

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Babysang

- Hver tirsdag kl. 11.00 for babyer
- Sang, musikk og fellesskap
- Ca 15 mødre med spebarn møtes ukentlig med sang og musikk – og lunsj

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Kirkens bymisjon -Oasen

- Tilbud for enkelte barn på Galterud skole med behov for leksehjelp og oppfølging
- Underretasjen i Fjell kirke

- Åpent daglig

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Lokalt samarbeid med Minhaj Ul Quran Drammen

- Noor Ahmad Noor
- Jonas Muhammad og Sajid Mukhtar
- Besøk julaften
- Kulturkvelder i samarbeid

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Biskop og imam

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Kulturkveld i Fjell kirke

Unnis Hellands klasse
fra Fjell skole

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Dialogvenner

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Første gang i Norge?

- Trosopplæring og koranskole
- Musikal om å ta vare på jorda – Guds skaperverk
- Øvelser og konsert – Strømsø kirke

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Bydelsdagen på Fjell

Årlig samling

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

FN-dagen

Årlig stormarkering med alle skolens nasjonale bakgrunner representert. Ulikhet en ressurs..

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Fjell skole i Fjell kirke

Samarbeid i gudstjenester, kulturkvelder og annet

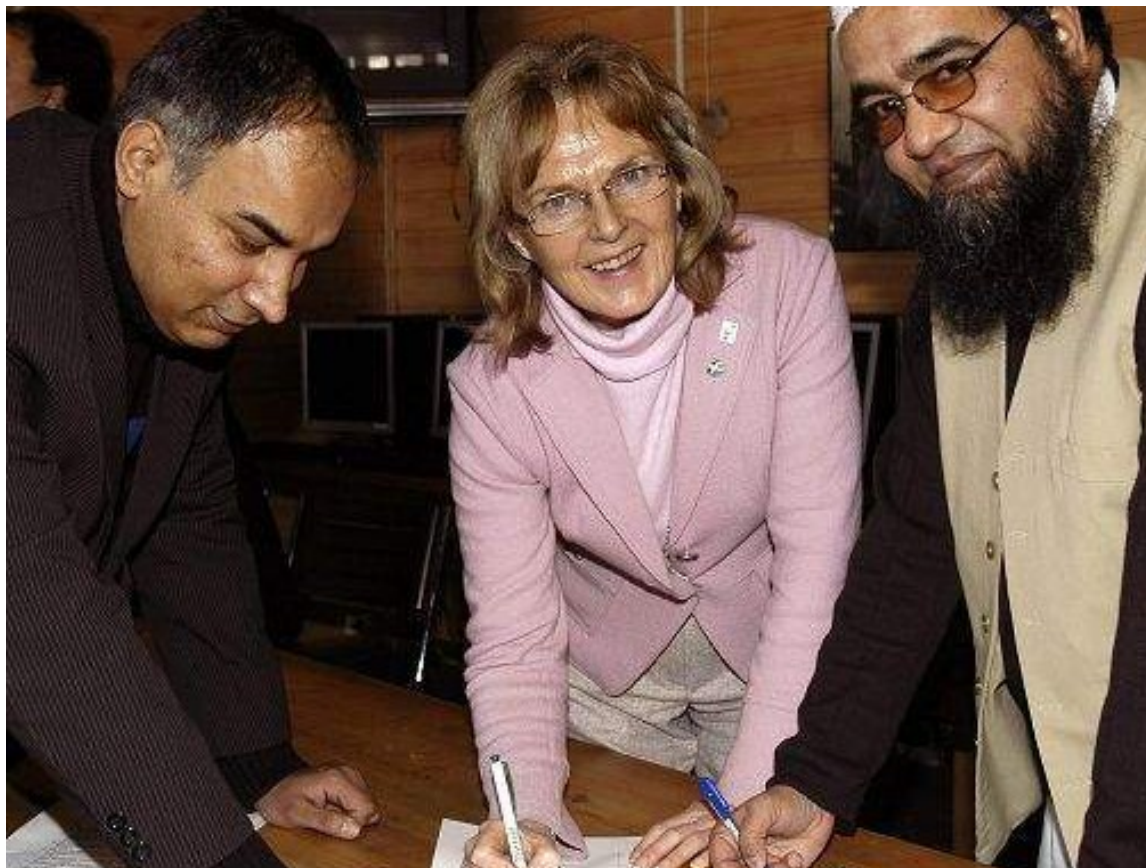
DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Forhistorie og grunnlag

- Jordskjelv Kashmir
- Karrikaturstrid - Gjestebud
- Møte februar 2006
- STL-seminar i Oslo
- Ønske om etablering av lokalt STL – et forum for samtale og kontakt mellom folk fra ulike tradisjoner

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Februar 2007 – Fjell bydelshus

Møte under karrikaturstriden – initiativ prost Astri B Bayegan og aktivist Tahir Mahmood. Intensjonsavtale. Imam Nabi Ghulam

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Gjestebud – Eid/Jul på Fjell skole

Samarbeid om Gjestebud med formål å bringe mennesker fra ulike grupperinger sammen. Tahir Mahmood pådriver de første årene.

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Etablering av et dialogforum
for religiøse ledere – og andre
interesserte.

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Forhistorie og grunnlag

- Studiereise til Leicester våren 2007
 - For prester og andre i DNK: Tema ROM
- Seminar i Fjell kirke 22. september 2007
- Folkemøte 23. september 2007
 - Intensjonsavtale
- Stiftelse av DOTL 8. mai 2008
 - Statutter

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Intensjonsavtale DOTL, Drammen 23.9.2007

Folk fra ulike organisasjoner i Drammen med mentorer fra St Philips Centre i Leicester: Shanthi Hettiarachchi og Suleman Nagdi

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Forhistorie og grunnlag

- Interimsstyre ledet av Sukhvinder Singh
- Utvikling av forskrifter
- Studiereise med ordfører, kirkeverge og DOTL til Leicester februar 2008
- Stiftelse av DOTL 8. mai 2008

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

St Philips Centre februar 2008

Dr Andrew Wingate, kirkeverge Ivar Nygård, ordfører Tore O Hansen og Suleman Nagdi

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Muslimsk gravplass i Leicester, febr 2008

I Nygård, Jonas Muhammad, leder MBCoL og Suleman Nagdi

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Møte mellom to ordførere

Tore Opdal Hansen, ordfører i Drammen og Leicesters ordfører

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

§ 1 Formål

Drammen og omegn tros- livssynsforum (DOTL) har som formål:

- å bidra til et samfunn hvor alle kan leve sammen i fred, med forståelse og respekt for hverandre.
- å bidra til bedre kjennskap og kontakt mellom ulike tros- og livssynssamfunn i Drammen og omegn.
- å aktivt forebygge og dempe mulige konflikter og bidra til et åpent og godt felleskap basert på FNs konvensjoner om menneskerettigheter og Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen.
- å arbeide internt og eksternt med sosialetiske spørsmål i et tros- og livssynsperspektiv.

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Styret 2012

- **Faste medlemmer:**

- Arne Kittang - Bahá'í-samfunnet
- Ahmet Akteke - Det tyrkiske trossamfunn
- Ragnhild Stivi - Frelsesarmeen
- Sukhvinder Singh - Sri Guru Nanak Niwas
- Soha Rahed - Det Afghanske Islamske kultur- og integreringssenter i Buskerud (AIKISIB)
- Sissel Bjørnsen - Human-Etisk Forbund, Drammen og Lier lokallag

- **Varamedlemmer:**

- Monica Finnerud - Jesu Kristi kirke av siste dagers hellige
- Anne Grete Spæren Rørvik - Metodistkirken i Drammen
- Jan-Otto Eek - Nedre Eiker menighet, Den norske kirke

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Medlemmer mars 2012

- Baha'i samfunnet
- Baptistkirken i Drammen
- Det Afghanske Islamske Kultur- og Integreringssenter i Buskerud
- Det tyrkiske trossamfunn
- DNK Åssiden menighetsråd
- DNK Bragernes menighetsråd
- DNK Fjell menighetsråd
- DNK Mjøndalen menighetsråd
- DNK Nedre Eiker menighetsråd
- DNK Strømsgodset menighetsråd
- Frelsesarmeen, Drammen korps
- Holistisk forbund, Buskerud
- Human-Etisk Forbund, Drammen og Lier lokallag
- Jesu Kristi kirke av siste dagers hellige
- Metodistkirken i Drammen
- Minhaj Ul Quran International Drammen
- Mjøndalen syvendedags adventistmenighet
- Siri Guru Nanak Niwas, Lier
- St. Laurentius (Den romersk katolske kirke)
- The Islamic Culture Society Buskerud & Vestfold

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Medlemsmøter

- Åpne møter (3 medlemsmøter/år inkludert årsmøte - § 3a)
 - Presentasjon av et trossamfunn – samtale
 - Styresaker og informasjon
 - Temasamtaler (evt med gjestetaler)
 - Enkelt måltid
-
- Årsmøte jan/febr

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Medlemsmøte i DOTL i Roklubben

Samtaler, presentasjoner, diskusjoner og vennskap som utvikler seg.

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Drammen Sacred Music Festival

- Startet som et samarbeid mellom DOTL, Union Scene - Multikultur og Kulturkirken Fjell
- Pilotarrangement sept 2009
- Fokus på musikk og sang i en spirituell/åndelig sammenheng
- Kjente og ukjente musikere
- DSMF skal dannes som egen stiftelse 22.03.2012
- Årets festival: 27.-30. september 2012

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Åpningskonsert september 2011

Alle musikere på scenen ved slutten av konserten

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Se info på www.drammenssacred.no

Mandala laget under festivalen 2009 av tibetanske munkar som var med i hele festivalen.

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Gjestebud i Drammen

- Vi ønsker å støtte opp om videreføring av Gjestebud i Drammen en gang i året
- DOTL arrangør sammen med Buskerud Innvandreråd, Drammen kommune – *via foreningen Gjestebud Norge*
- Befeste Gjestebud som viktig fellesmarkering i Drammen
- Hovedgjest har vært Knut Wollebæk, Jonas Gahr Støre, Kjell Magne Bondevik
- 150 deltakere fra hele bredden av organisasjoner, foreninger og institusjoner var med
- Gjestebud var avslutningsarrangement i Byjubileet *Drammen 200 år i 2011*

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Gjestebud på Union

150-200 gjester som representerer "hele Drammen" samles rundt småbord, måltid, samtale og nettverksbygging

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Samarbeid med Drammen kommune

Dialogforum for mangfold og inkludering

- DOTL er med i dette forumet som ordføreren har initiert
- Nansenskolen på Lillehammer er veiledere
- Forumet skal samles for å bidra til best mulig kontakt mellom gruppene i Drammen med hensyn til politikk, planer og tiltak.
- En egen arbeidsgruppe jobber med for- og etterarbeid til møtene
- Ivar Flaten, Sukhvinder Singh Jhotti og Arne Kittang har representert DOTL i dette forumet

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Samarbeid med Drammen kommune

Kontor på Union

- Drammen kommune har gitt oss kontorplass på Union, der vi deler kontorlokaler med Drammen minoritetsråd i Grønland 60
- Der har vi våre styremøter og andre aktuelle møter
- Vårt første møte i lokalene var styremøtet 9. september 2009
- Fast kontortid hver mandag

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Seremonirom for alle

- Styret i DOTL har godkjent planene fra Kirkevergen i Drammen
- Tilpasninger av Den store seremonisalen i Drammen krematorium er planlagt slik at ulike grupper kan benytte rommet
- Tilpasning startet januar 2010 og var klar til bruk sommeren 2010
- Av 138 seremonier i 2011 var ca 20 for Human-Etisk Forbund, en buddhistisk og resten kristne – de fleste (118) fra Den norske kirke

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Fleksibelt seremonirom i Drammen

En duk dekker bakveggen med kristen symbolikk. Her en Human-Etisk seremoni.

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Internasjonalt samarbeid

- St Philips Centre i Leicester har gitt vårt arbeid i DOTL svært viktige impulser fra starten av
- I 2008 var Shanthikumar Hettiarachchi og Suleman Nagdi på besøk ved oppstart av DOTL
- Suleman var gjest under Gjestebud 2010 og deltok i et møte angående kurs for religiøse ledere
- Shanthi var på medlemsmøtet vårt 17. november 2011 og deltok også i møter med ordføreren, kommunen og besøkte Introduksjonssenteret.

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Internasjonale delegasjoner

- Mottakelse av en delegasjon av religiøse ledere fra Pakistan og India i 2009.
 - Gruppen besto av fremstående ledere som representerte hinduismen, islam, kristendom og sikhismen.
 - Målet med reisen var å bygge relasjoner og besøke steder hvor dialog mellom mennesker av ulik tro foregår
 - Prost Øystein Magelssen var vert for en stor fredsgudstjeneste i Bragernes kirke 1. juni 2009
- Mottakelse av dialoggruppe for menneskerettigheter fra Norge og Indonesia 2011.
 - Deltakere fra UiO og menneskerettighetsmiljøet i Indonesia
 - DOTL og Fjell skole var vertskap for gruppen
 - Besøk til en klasse på Fjell skole, orientering om DOTL og besøk til det felles seremonirommet

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Fremtid

forhold til Drammen kommune

- Høringsutkast: Kommunen, innbyggerne, kirke-, tros- og livssynssamfunnene
 - Forslag:
 - Dialog mellom bystyrekomiteen for byutvikling og kultur og kirke-, tros- og livssynssamfunn styrkes. Komiteen inviterer Drammen kirkelige fellesråd og Drammen og omegn tros- og livssynsforum til årlige møter.
 - Drammen og omegn tros- og livssynsforum inviteres til å fungere som forum for dialog og medvirkning i saker som gjelder forholdet mellom kommunen og byens kirke-, tros- og livssynssamfunn.
 - Hva betyr det for DOTL?
 - Medlemmer, økonomi, uavhengighet

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Fremtid

Utfordringer

- Globalt er vi i dag i kontakt med alle uansett religiøs, kulturell eller etnisk bakgrunn. Mye er oppnådd, men religiøse fordommer er en utfordring.
- Stadig flere med ulik religion og livssyn kommer til landet
- DOTLs utfordring er å bidra til en positiv utvikling
- DOTL trenger flere medlemmer for å kunne representere mangfoldet av tros- og livssynssamfunn
- Økonomien må styrkes for å kunne være en uavhengig samtalepartner
- Utvidet aktivitet – hvordan organisere oss

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM

Hjemmesider – og eller Facebook

- Drammen og omegn tros- og livssynsforum - www.dotl.no
- Gjestebud – www.gjestebud.org
- Drammen Sacred Music Festival – www.drammensacred.no
- Fjell kirke – www.fjellkirke.no
- Ivar Flaten diaLog – www.ifd.no

DRAMMEN OG OMEGN
TROS- OG LIVSSYNSFORUM